

MOESA BEG IN HET ZWEEDSCHE HUIS

DOOR FRANK GERICKE

GROOT was het vertrouwen, dat Sir Anthony Shirley in 1599 Sjah Abbas, den koning van Perzië, had weten in te boezemen; zóó groot, dat deze hem, van rijke geschenken voorzien, naar alle Christelijke Potentaten zond, om een verbond tegen de Turken te sluiten. En toch was het misplaatst. Want hoewel Sir Anthony zijn broeder, Sir Robert, als gijzelaar had achtergelaten, verduisterde hij het grootste deel der geschenken. Te Rome werd hij Roomsch-katholiek en te Madrid ontviel hem de lust, naar Perzië weer te keeren: hij koos er woning, maakte er schulden en overleed er in 1635.

Wel verre van zich op Sir Anthony's broeder te wreken, vestigde Sjah Abbas nu op dezen zijn hoop. In 1608 ving Sir Robert op zijn beurt een reis door Europa aan. Keizer Rudolf maakte hem graaf-paladijn, de paus en kardinaal Borghese ontvingen hem met eerbetuiging, de koning van Spanje onderhandelde met hem, al was het zonder succes, de Staten-Generaal, minder toeschietelijk, lieten hem ongehoord naar Engeland verder reizen, hier schonk zijn vrouw, die een Circassische was, hem een kind en in 1615 zag de Sjah hem onverrichter zake in Ispahan weer verschijnen. Nochtans volgde een tweede reis, die evenals de eerste zeven jaar duurde. Tegen het eind daarvan bleek het geduld van den vorst, of misschien ook zijn vertrouwen in Sir Robert, toch eindelijk uitgeput te zijn. Althans in 1625 stuurde hij hem Naqd Ali Beg naar Engeland achterna. Deze diende zich als zijn plaatsvervanger aan en verscheurde zijn geloofsbrieven. Meer genoeg, echter, beleefde hij van zijn zending niet. Integendeel, toen Karel I als zijn eigen gezant Sir Dodmore Cotton naar Ispahan deed vertrekken en hem opdroeg, de reis in gezelschap van den Pers en Sir Robert Shirley te maken, pleegde Naqd Ali Beg liever zelfmoord dan dat hij zijn meester bekennen zou, het Sir Robert in geen enkel opzicht te hebben kunnen verbeteren.

Ook nog iets anders had den ongelukkigen Pers tot wanhoop gedreven. Immers, op het eigen oogenblik, waarop Londen bewees, voor zijn stem geen klankbord te zijn, werd zijn collega Moesa Beg, die met hetzelfde Engelsch-Hollandsche convooi als hijzelf naar Europa gekomen was, op de meest lusterrijke wijze te 's-Gravenhage gevierd en Moesa Begs glorie zal zeker het hare hebben bijgedragen tot het wanhoopsbesluit van Naqd Ali Beg.

Het succes was overigens niet voor Sir Robert Shirley, noch ook voor zijn reisgenoot en mentor Sir Dodmore Cotton; ze stierven weinig jaren later in Perzië zonder bij Sjah Abbas in den pas gekomen te zijn; wel echter voor de Hoog Mogende Heeren Staten-Generaal op het Haagsche Binnenhof en voor